

Ölüm cezasının her koşulda kaldırılmasını öngören, Avrupa İnsan Hakları ve Temel Özgürlükleri Sözleşmesi'ne Ek 13 Nolu Protokol (Vilnius - 3.5.2002)

Aşağıda imzası bulunan Avrupa Konseyine üye devletler;

Hayat hakkının, demokratik toplumun temel değeri olduğunu ve ölüm cezasının kaldırılmasının, bu hakkın korunması ve tüm insanların doğuştan gelen onurunun bütünüyle tanınması için elzem olduğu inancıyla,

4 Kasım 1950'de Roma'da imzalanan İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerinin Korunmasına İlişkin Sözleşme (bundan sonra "Sözleşme" olarak atıfta bulunulacaktır) tarafından garanti altına alınan hayat hakkının korunmasının daha da güçlendirilmesi isteğiyle,

28 Nisan 1983'te Strasbourg'da imzalanan Ölüm Cezasının Kaldırılmasına ilişkin 6 nolu Protokol'ün, savaş veya yakın savaş tehlikesi zamanında işlenmiş olan fiiller için ölüm cezasını dışlamadığını kaydederek,

Ölüm cezasını tüm koşullarda ortadan kaldırmaya yönelik son adımların atılması kararlılığıyla,

Aşağıdaki konularda anlaşmışlardır:

Madde 1- Ölüm cezasının kaldırılması

Ölüm cezası kaldırılmıştır. Hiç kimse bu cezaya çarptırılamaz ve idam edilemez.

Madde 2- Tadil yasağı

Sözleşmenin 15. maddesine dayanılarak bu Protokol'ün hükümleri hiçbir surette tadil edilemez.

Madde 3- Çekince koyma yasağı

Sözleşme'nin 57. maddesine dayanılarak bu Protokol'ün hükümleriyle ilgili hiçbir çekince konulamaz.

Madde 4- Yer bakımından uygulama

1. Her bir Devlet, imza anında veya onayladığına, benimsemediğine ya da kabul ettiğine ilişkin belgesini verirken, bu Protokol'ün uygulanacağı ülkeyi veya ülkeleri belirleyebilir.

2. Her bir devlet, daha sonra herhangi bir zamanda, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne yapacağı bir bildirimle belirteceği başka herhangi bir ülkenin bu Protokol'ün uygulanma kapsamına alınmış olduğunu beyan edebilir. Bu ülke bakımından Protokol, bildirim Genel Sekreter tarafından alınmasından itibaren geçecek üç ay aylık dönemi izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girer.

3. Bu bildirimde belirtilen ülkeyle ilgili olarak, yukarıdaki iki fıkra uyarınca yapılan her bildirim, Genel Sekreter'e gönderilecek bir ihbarla geri alınabilir ya da yeniden düzenlenebilir. Geri alma ya da yeniden düzenleme, Genel Sekreter'in ihbarı almasından itibaren geçecek üç ay aylık dönemi izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girer.

Madde 5- Sözleşme ile bağlantı

Taraf Devletler arasında olduğu gibi, bu Protokol'ün 1'den 4'e kadar olan maddelerinin hükümleri, Sözleşme'ye ek maddeler olarak kabul edilir ve Sözleşme'nin bütün hükümleri buna göre uygulanır.

Madde 6- İmza ve onay

Bu Protokol, Sözleşme'yi imzalamış olan Avrupa Konseyi üyesi devletlerin imzalarına açıktır. Protokol'e katılım, onaylama, benimseme ya da kabullenme şartına tâbidir. Avrupa Konseyi üyesi bir Devlet, aynı anda veya daha

önceden Sözleşme'yi onaylamadıkça, bu Protokol'ü onaylayamaz, benimseyemez ya da kabul edemez. Onaylama, benimseme veya kabullenme belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne verilir.

Madde 7- Yürürlüğe Giriş

1. Bu Protokol, Avrupa Konseyi üyesi on devletin 6. madde hükümlerine uygun bir şekilde bu Protokol'e bağlı kalacaklarını beyan ettikleri tarihten sonra geçecek üç aylık dönemi izleyen ayın birinci günü yürürlüğe girer.

2. Bu Protokol'e bağlı kalacağını sonradan beyan eden herhangi bir üye Devlet açısından bu Protokol, onaylama, benimseme ya da kabullenme belgesinin verilmesinden sonra geçecek üç aylık dönemi izleyen ayın birinci günü yürürlüğe girer.

Madde 8- Tevdi İşlemleri

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri,

- a) her bir imzayı,
  - b) verilen her bir onay, benimseme ya da kabul belgesini,
  - c) 4 ve 7.maddeler uyarınca bu Protokole katılımın yürürlüğe girişi ile ilgili her bir tarihi,
  - d) bu Protokole ilişkin başka herhangi bir işlemi, ihbarı veya yazışmayı,
- Avrupa Konseyine üye tüm devletlere bildirir.
Bu Protokol imza yetkisine sahip kişilerce imzalanmıştır.

Avrupa Konseyi Arşivlerinde saklanmak ve her ikisi de eşit ölçüde geçerli olmak üzere Fransızca ve İngilizce düzenlenen bu metin tek bir nüsha olarak 3 Mayıs 2002 tarihinde Vilnius'ta düzenlenmiştir. Genel Sekreter, bu metnin tasdikli suretlerini Avrupa Konseyine üye devletlere gönderecektir.